

การพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียน
ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี
ตำบลโลกแย อำเภอนongแคะ จังหวัดสระบุรี

**The Development of Loyalty towards the Second Key Stage
Students' Duties for their school at Wat Nong Phakchee School**

พระมหาแสงอรุณ ภูมิัจฉา^{1*}

Phra Maha Sangaroon Kodmadcha^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยและพัฒนาเรื่องนี้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ใน 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ 2) แสวงหาแนวทางวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัดความสำเร็จ 3) การพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียน ประชากรในการวิจัยมี 2 กลุ่ม ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 15 คน และบุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 6 คน

กรอบการวิจัย มี 4 ด้าน คือ การรักษาความสะอาดโรงเรียน การเรียน การรักษากฎระเบียบของโรงเรียน และการรักษาสมบัติของโรงเรียน

1. สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้วิธีการทำและคุณค่าของการทำความสะอาด ระดับปานกลาง ทำหน้าที่ในการเรียนอยู่ในระดับดี การรักษากฎระเบียบของโรงเรียนการแต่งเครื่องแบบชุดนักเรียนอยู่ในระดับดี การรักษาสมบัติของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2. แสวงหาแนวทางและวิธีการการพัฒนาจาก 4 ด้านมีมติจากที่ประชุมให้พัฒนาปัญหาเหลือเพียง 2 ด้าน คือ การรักษาความสะอาดบริเวณของโรงเรียนและการรักษาสมบัติของโรงเรียน โดยประกอบด้วย 4 กิจกรรม คือ 1) การอบรมให้ความรู้ 2) การให้รางวัลและประกาศเกียรติคุณ 3) จัดโครงการรณรงค์และสร้างเจตคติที่ดี 4) จัดแผ่นป้ายรณรงค์

¹ นิสิตบัณฑิตศึกษาศาสาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

¹ Graduated student, Program in Development Strategy, Faculty of Humanities and Social Science, Thepsatri Rajabhat University, Muang, Lopburi 10500, Thailand.

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Corresponding author, e-mail): san.glove@hotmail.com

3. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ นักเรียนผ่านการทดสอบความรู้และมีเจตคติที่ดีที่สามารถปฏิบัติได้ร้อยละ 80 มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก

4. ผลสำเร็จของการพัฒนา นักเรียนตอบแบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ได้ถูกต้องและมีเจตคติที่ดีอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการมากกว่าร้อยละ 80 มีพฤติกรรมของนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินอยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ : ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่, นักเรียน

ABSTRACT

This research aims to 1) study current state, problems and needs for development of loyalty towards the students' duties for their school, 2) search for guidelines of development and key performance indicators for the loyalty development, and 3) develop their loyalty towards duties for their school. The population in this research comprised two groups: 15 students at the second key stage and 6 involved people who were principals, teachers, and janitors. The scope of this research consisted of 4 aspects: caring of the school hygiene, studying, conforming to the school's regulations, and taking care of the school's properties.

The findings were as follows:

1. Current state, problems, and needs for the loyalty development:

Most students fairly had knowledge and understood caring of the school hygiene. They were well responsible for their studying. Moreover, they well conformed to school's regulations. Most students fairly took care of school's properties.

2. Guidelines to develop the student's loyalty towards duties for their school are 2 aspects: cleaning the school and taking care of the school's properties. There were activities as follows: There were 4 activities for cleaning the school: 1) having a seminar to give them knowledge about how to clean the school, 2) having a reward and a certificate to students who cleaned classrooms, 3) having a campaign to encourage and create a positive attitude towards cleaning, and 4) advertising a campaign

3. There were key performance indicators for the loyalty development as follows: 80 percent of students had knowledge and understanding on how to clean the school and had a good attitude towards cleaning the school.

4. The successes for the loyalty development were as follows: students had knowledge and understanding on how to clean the school. More than 80 percent of them were be able to answer the test and had a positive attitude towards cleaning.

Keyword: Loyalty towards, Student

บทนำ

ความซื่อสัตย์เป็นจริยธรรมที่สำคัญประการหนึ่งอันควรปลูกฝัง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ซึ่งได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยมุ่งส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เป็นพลเมืองดีมีค่านิยมในด้านความซื่อสัตย์หรือความรับผิดชอบตามหน้าที่พลเมืองดี ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2544 (กรมวิชาการ, 2545) ได้มุ่งให้นักเรียนพัฒนาชาวปัญญา มีความรู้และทักษะเฉพาะตามศักยภาพเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ร่วมพัฒนาสังคมด้วยแนวทางและวิธีใหม่ๆ บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งมีแนวทางดำเนินการได้โดยส่งเสริมค่านิยม ที่เป็นรากฐานอันได้แก่ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ควบคู่ไปด้วยจากการได้ศึกษาเอกสารหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีจริยธรรมความซื่อสัตย์ พบว่า จุดมุ่งหมายกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2545 ส่วนที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมกำหนดไว้ว่า ต้องปลูกฝังผู้เรียนให้มีคุณลักษณะเสียสละ ซื่อสัตย์ มีวินัย มีกตัญญูกตเวทิตะ รักเกียรติภูมิแห่งตน (กรมวิชาการ, 2545) และหลักสูตรดังกล่าว กำหนดให้ความซื่อสัตย์เป็นจริยธรรมข้อหนึ่งในวิชาจริยศึกษาของกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย อีกทั้งหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมพบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ดังกล่าวให้การอบรมบ่มนิสัยให้เยาวชนมีคุณภาพของผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม โดยให้รู้จักตนเอง พึ่งตนเอง ซื่อสัตย์ มีระเบียบ มีวินัย กตัญญู ประหยัด มุ่งพัฒนาคนให้มีชีวิตที่

พอเพียงเคารพเหตุผลมีความยุติธรรม (ศูนย์พัฒนาหลักสูตร, 2544) จะเห็นได้ว่าความซื่อสัตย์เป็นจริยธรรมที่สำคัญประการหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันเพื่อพัฒนาส่งเสริมแก่นักเรียนให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อไป

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับครูที่เป็นครูประจำชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่ 1-6 พบว่า นักเรียนได้รับการดำเนินจากครูบ่อยครั้งในการทำหน้าที่ซึ่งเป็นวาระในแต่ละวันตอนเช้า และได้ประสบปัญหาด้านความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนพบว่า นักเรียนเป็นส่วนมากที่ยังขาดความซื่อสัตย์ในหน้าที่ในโรงเรียน เรื่องการรักษาความสะอาด ปรากฏว่าพฤติกรรมของนักเรียนยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ขาดระเบียบวินัยทั้งต่อตนเองและส่วนรวมมักจะทำอะไรตามความพึงพอใจของตนเองมากกว่าการคำนึงถึงระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียนขาดความรับผิดชอบต่อภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ขาดความตระหนักในการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของทางโรงเรียน พฤติกรรมขาดความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ของนักเรียนที่สรุปได้แก่ การทิ้งเศษขยะ ถูงมไม่ถูกที่ นักเรียนมีนิสัยมกง่าย ทิ้งเศษกระดาษและวัสดุเหลือใช้ลงหน้าต่าง การใช้ห้องน้ำห้องส้วมไม่สะอาด ห้องเรียนค่อนข้างสกปรก ถึงขยะในห้องเรียนเต็มไม่นำไปเททิ้ง ไม่รับผิดชอบต่อการทำมาสะอาดบริเวณหรือเขตที่ตนเองรับผิดชอบ ต้องให้ครูประจำชั้นหรือครูเวรกำชับกวาดชั้นนักเรียนจึงทำหลังจากการรับประทานอาหารกลางวันเสร็จแล้วไม่เก็บกวาด เช็ดถูบริเวณ ขอบฝาผนังและไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อตกลงของโรงเรียน ซึ่งพฤติกรรมตามที่กล่าวมาข้างต้นนี้ เป็นเครื่องบ่งบอกและชี้ให้

เห็นว่านักเรียนยังขาดความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียน ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน อันเนื่องมาจากบุคลากรได้ปล่อยปละละเลย ไม่มีมาตรการที่ชัดเจนในการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน บุคลากรในโรงเรียนขาดการมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียน การอบรมดูแลนักเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนประพฤติดีระเบียบของโรงเรียน เป็นต้นว่า การเข้าเรียนไม่ตรงเวลา การไม่ส่งงานตรงเวลา และไม่มีความสนใจในการเรียน มีพฤติกรรมก้าวร้าว ทะเลาะกัน ไม่เคารพเชื่อฟังครูอาจารย์ ซึ่งจากปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวจะทำให้เป็นปัญหาในการพัฒนาในด้านอื่นของนักเรียนไปด้วย ทำให้ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ ด้วยสาเหตุดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีการวิจัยและพัฒนาความซื่อสัตย์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี เพื่อจะแก้ปัญหาเกี่ยวกับการขาดความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนให้มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 15 คน นักเรียนชาย 8 คน นักเรียนหญิง 7 คน

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย เก็บโดยใช้แบบสอบถาม แบบสังเกตพฤติกรรม

การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกด้วยตนเอง ดังนี้

1. ประสานงานกับพื้นที่ที่ทำวิจัย แจ่งวัน และเวลาที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัย

ระยะที่ 1 จากการแจกแบบสอบถาม พฤติกรรมของนักเรียนและแบบสังเกตพฤติกรรม จากคุณครูในโรงเรียนและแบบสัมภาษณ์ครูและนักการภารโรง

ระยะที่ 2 สร้างแบบทดสอบวัดความรู้ และสร้างแบบวัดเจตคติที่ดี สร้างแบบบันทึก พฤติกรรมของนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน

ระยะที่ 3 การให้นักเรียนทำแบบทดสอบ วัดความรู้และการวัดเจตคติที่ดีโดยนักเรียน และแบบบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยครูประจำชั้น

3. ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (IOC)

2. หาค่าความเชื่อมั่น โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะ ใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรเป้าหมาย โดยนำไปใช้ทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองจอกใหญ่ จำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.90

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative analysis) ที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถามและแบบสังเกตพฤติกรรม ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์

ข้อมูลด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ การหาค่าร้อยละ และสรุปประเด็นสำคัญๆ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative analysis) ที่เก็บรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาพระพุทธศาสนา ของผู้วิจัย และสรุปเป็นประเด็นสำคัญๆ เกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนา ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 ประกอบกับคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยจำแนกข้อมูลชนิดต่างๆก่อน แล้วจึง พิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูล อธิบายถึงความสัมพันธ์และสาเหตุของปรากฏการณ์ โดยยึด กรอบแนวคิดการวิจัยเป็นหลัก

ผลการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ในโรงเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัด หนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัด สระบุรี วิจัยดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ สำคัญ มีดังต่อไปนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัด หนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัด สระบุรี สรุปได้ดังนี้

1) การรักษาความสะอาดโรงเรียน พบว่า มีการแบ่งเขตความรับผิดชอบให้แก่แก่นักเรียนในเรื่องการทำความสะอาดอยู่ แต่นักเรียนยังเกียจ ความรับผิดชอบ ขาดความกระตือรือร้นในการทำ

ความสะอาดห้องเรียน โรงอาหาร ห้องสมุด บริเวณโรงเรียนไม่มีการตรวจบริเวณทำความสะอาดของโรงเรียนอย่างจริงจัง ยิ่งวางโต๊ะเก้าอี้เรียนเกะกะไม่เป็นระเบียบ

2) การเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีการทบทวนบทเรียนหลังจากครูสอนและการเรียนทักษะภาษาไทย และคณิตศาสตร์ อยู่ใน ระดับอ่อน ขาดความกระตือรือร้นและความสนใจในการเรียน

3) การรักษากฎระเบียบของโรงเรียน พบว่า นักเรียนส่วนน้อยแต่งกายไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ แต่งกายไม่เรียบร้อย เสื้อผ้าเปื้อน ไม่ใส่เสื้อเข้าในกางเกงโดยเฉพาะเด็กนักเรียนโต มีการลอกเลียนแบบสื่อ เช่น ไว้ผมยาว เพราะครูประจำชั้นไม่ค่อยเข้มงวด

4) การรักษาสมบัติโรงเรียน พบว่า นักเรียนบางส่วนจัดเก็บอุปกรณ์ทำความสะอาดไม่เรียบร้อยยิ่งวางเกะกะไม่เป็นระเบียบ มีการนั่งบนโต๊ะเรียนและไม่จัดเก็บหนังสือให้เป็นระเบียบ ยังขาดความรับผิดชอบพอสมควรในการรักษาสมบัติของส่วนร่วม เพราะอาจจะเป็นเพราะว่า นักเรียนบางคนยังไม่มีความรู้สึกรู้ตัวว่าเป็นเจ้าของโรงเรียน เพราะไม่ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพย์สินส่วนรวม เช่น นักเรียนขาดความรับผิดชอบ ไม่ดูแลรักษาใช้งานหรือเล่นอุปกรณ์ต่างๆ โดยไม่ถูกต้องตามวิธีการใช้ ทำให้ชำรุดเสียหาย ไม่ค่อยเห็นคุณค่าของสมบัติของโรงเรียน บางส่วนทำลายสมบัติของโรงเรียน เช่น นั่งเก้าอี้ จิตเขียนโต๊ะเรียน เล่นอุปกรณ์กีฬาและไม่เก็บเข้าที่เดิม บางส่วนชอบวิ่งบนอาคารเรียน

2. การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วง

ชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองฝักชี ตำบลโลกแยะ อำเภอนงนุช จังหวัดสระบุรี

จากการสนทนากลุ่มกับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 แล้วนำผลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ของนักเรียน เข้าเวทีประชุมกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จำนวน 25 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูประจำชั้น ผู้นำท้องถิ่น ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ตัวแทนนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาและการกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จ การพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองฝักชี ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปตามกรอบวิจัยได้ ดำเนินการพัฒนาตามที่เวทีการประชุมเพื่อ แสวงหาแนวทางในการพัฒนามีมติ จาก 4 ด้าน เหลือเพียง 2 ด้านนี้ที่มีปัญหารุนแรงคือ การรักษา ความสะอาดของโรงเรียนและการรักษาสมบัติ ของโรงเรียน และระดมความคิดแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา แนวทางที่จะนำมาพัฒนานั้นต้องพัฒนาได้ทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ความเข้าใจ 2) ด้านเจตคติ 3) ด้านทักษะหรือพฤติกรรม และความต้องการ ตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนร่วมต่อการ พัฒนาได้อย่างดี ผู้ร่วมการสนทนาได้พิจารณา สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการการพัฒนา และทำการวิเคราะห์สังเคราะห์อย่างถี่ถ้วนจึงได้ กำหนดแนวทางและวิธีการพัฒนาในการวิจัยเป็น แนวทาง 4 แนวทาง ดังนี้

2.1 แนวทางวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้วัด ความสำเร็จในการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ในโรงเรียนด้านการรักษาความสะอาดบริเวณ โรงเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียน วัดหนองฝักชี

1. จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องการทำ ความ

สะอาดห้องเรียน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 คาบ

2. จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องหลักวิธีการ ของการทำความสะอาดบริเวณของโรงเรียน ตาม แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 คาบ

3. การมอบรางวัลและประกาศเกียรติคุณ แก่นักเรียนที่มีการทำความสะอาดห้องเรียน ชื่อว่า ห้องเรียนสะอาดดีเยี่ยม

4. โครงการรณรงค์เพื่อกระตุ้นและสร้าง เจตคติที่ดีต่อการทำความสะอาดมีเหตุผลโดยครู ทุกคนแบ่งเวรกันรณรงค์หน้าเสาธงเป็นประจำ ทุกวัน

5. ทำและคิดแผนป้ายรณรงค์เกี่ยวกับการ รักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน

2.2 แนวทางและวิธีการพัฒนาและดัชนีชี้ วัดความสำเร็จในการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ในโรงเรียนด้านการรักษาสมบัติของโรงเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองฝักชี

1. จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องการเก็บของใช้ ส่วนรวมไว้เป็นที่ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 คาบ

2. โครงการรณรงค์เพื่อกระตุ้นและสร้าง เจตคติที่ดีต่อการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นที่ มีเหตุผลโดยครูทุกคนแบ่งเวรกันการรณรงค์หน้า เสาธงเป็นประจำทุกวัน

3. ทำและคิดแผนป้ายรณรงค์เกี่ยวกับเก็บ รักษาของใช้ส่วนรวม

2.3 การพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ใน โรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียน วัดหนองฝักชี ตำบลโลกแยะ อำเภอนงนุช จังหวัดสระบุรี

ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียน ของ

นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกเย้ อำเภอนงนุช จังหวัดสระบุรี ที่ได้ร่วมกันเสนอแนวทางและวิธีการอย่างเป็นรูปธรรมในการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ซึ่งการสร้างยุทธศาสตร์นั้น เพื่อการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียน ตามแนวการเรียนรู้ จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ผู้มีส่วนสำคัญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้พิจารณาแนวทางและวิธีการพัฒนาพบว่ากิจกรรมที่พัฒนาต้องสามารถพัฒนาทั้ง 2 ด้าน คือ

- ด้านการรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน 1) จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องความรู้ความเข้าใจประโยชน์ของการทำความสะอาดและหลักวิธีการของการทำความสะอาดบริเวณของโรงเรียน 2) การมอบรางวัลและประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่มีการทำความสะอาดห้องเรียน ชื่อว่า ห้องเรียนสะอาดดีเยี่ยม 3) โครงการรณรงค์เพื่อกระตุ้นและสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำความสะอาดมีเหตุผลโดยครูทุกคนแบ่งเวรกัน รณรงค์หน้าเสาธงเป็นประจำทุกวัน 4) ทำและคิดแผนป้ายรณรงค์เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน

- ด้านการรักษาสมบัติของโรงเรียน 1) จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นที่ 2) โครงการรณรงค์เพื่อกระตุ้นและสร้างเจตคติที่ดีต่อการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นที่ มีเหตุผลโดยครูทุกคนแบ่งเวรการรณรงค์หน้าเสาธงเป็นประจำทุกวัน 3) ทำและคิดแผนป้ายรณรงค์เกี่ยวกับเก็บรักษาของใช้ส่วนรวม

ดังนั้นจึงได้จัดทำยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ร่วมกับผู้มีส่วนสำคัญและ

ส่วนเกี่ยวข้องตามประเด็นสำคัญยุทธศาสตร์การพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ตามแนวการเรียนรู้ โดยจัดทำแผนการเรียนรู้และกิจกรรมการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โดยใช้ระยะเวลา 1 เดือน และแบ่งระยะของการวิจัยเป็น 4 สัปดาห์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1- 2 ดำเนินการ 1) จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องความรู้ความเข้าใจประโยชน์ของการทำความสะอาดและหลักวิธีการของการทำความสะอาดบริเวณของโรงเรียน 2) โครงการรณรงค์เพื่อกระตุ้นและสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำความสะอาดมีเหตุผลโดยครูทุกคนแบ่งเวรกันรณรงค์หน้าเสาธงเป็นประจำทุกวัน 3) ทำและคิดแผนป้ายรณรงค์เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน

สัปดาห์ที่ 3 ดำเนินการ 1) จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่องการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นที่ 2) โครงการรณรงค์เพื่อกระตุ้นและสร้างเจตคติที่ดีต่อการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นที่ มีเหตุผลโดยครูทุกคนแบ่งเวรกันการรณรงค์หน้าเสาธงเป็นประจำทุกวัน 3) ทำและคิดแผนป้ายรณรงค์เกี่ยวกับเก็บรักษาของใช้ส่วนรวม

สัปดาห์ที่ 4 สรุปการประเมินผลในการจัดกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมในการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนและมีกรมอบรางวัลและประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่มีการทำความสะอาดห้องเรียน ชื่อว่า ห้องเรียนสะอาดดีเยี่ยมและส่งเสริมให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมที่ได้ร่วมกันพัฒนาต่อไป

3. ผลสำเร็จในการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนการรักษาความสะอาดและการรักษาสมบัติของโรงเรียน ของนักเรียนช่วงชั้น

ที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี

3.1 ผลสำเร็จการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนด้านการรักษาความสะอาดโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี

1) นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการทำความสะอาดห้องเรียนและการทำความสะอาดบริเวณของโรงเรียน โดยมีนักเรียนจำนวนมากกว่าร้อยละ 80 ตอบแบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ของการทำความสะอาดห้องเรียน ได้ถูกทุกข้ออยู่ในระดับมาก 2) มีเจตคติที่ดีต่อการทำความสะอาดอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ 3) นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ร้อยละ 80 มีพฤติกรรมการทำความสะอาดของนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินเรื่องของการรักษาความสะอาดอยู่ในระดับดีมาก

3.2 ผลสำเร็จการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนด้านการรักษาสมบัติของโรงเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี

1) นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นที่ โดยมึนักเรียนจำนวนมากกว่าร้อยละ 80 ตอบแบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ของการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้สถานที่จัดเก็บให้เรียบร้อย ได้ถูกทุกข้ออยู่ในระดับมาก 2) มีเจตคติที่ดีต่อการรักษาสมบัติของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ 3) นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ร้อยละ 80 มีพฤติกรรมการเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นที่ของนักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินเรื่องของการรักษาสมบัติของโรงเรียนอยู่ในระดับดีมาก

นอกจากผลของความสำเร็จในการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี โดยการเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในครั้งนี้แล้วยังสามารถทำให้นักเรียนทุกคนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนได้ทำกิจกรรมร่วมกันและเห็นคุณค่าของการร่วมกิจกรรมการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนยิ่งขึ้น

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยและพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี สามารถนำมาเป็นข้ออภิปรายที่มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแคว จังหวัดสระบุรี มีบางประเด็นที่เป็นปัญหาโดยจะอธิบายตามกรอบการวิจัย ดังนี้

1.1 การรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน จากการศึกษากลุ่มประชากรทั้งหมด พบว่า ทางโรงเรียนมีการอบรมนักเรียนให้นักเรียนทราบถึงความสำคัญของการทำความสะอาด โดยการอบรมจะเป็นการบอกผ่าน ๆ เท่านั้น เวลาเข้าแถวเคารพธงชาติเท่านั้นอยู่เป็นประจำ มีการติระฆังทำความสะอาดและมีการแบ่งเขตรับผิดชอบ แต่นักเรียนทำพอผ่านๆ บางที่อาจจะอยากเล่นมากกว่าทำความสะอาดเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการรักษาความสะอาด ห้องเรียน อาคารเรียน ส่วนอาคารเรียนนั้นมีการโรงทำความสะอาดกวาดพื้นถูพื้นเป็นประจำทุกวัน

การจัดรองเท้าเป็นระเบียบก่อนเข้าห้องเรียน บางครั้งนักเรียนมีการวางรองเท้ายังจัดไม่เป็นระเบียบ มีการวางรองเท้าที่หน้าบันไดหน้าทางขึ้นโรงเรียนมีการเรียกตัวมาตักเตือนบ้าง ส่วนการจัดโต๊ะเก้าอี้เรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อยก่อนเรียน และหลังการเรียนเสร็จ ยังมีการวางโต๊ะเก้าอี้เกะกะอยู่บ้าง แต่ได้มีการอบรมหรือว่ากล่าวตักเตือนเป็นบางครั้งบางคราวเท่านั้น ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันนี้สอดคล้องกับ ทฤษฎีการเกิดวินัยในตนเองของ เมารอร์ (mowrer) การเกิดวินัยในตนเองของบุคคลนั้น นักจิตวิทยาทั้งหลายเชื่อว่า จะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งเติบโตขึ้นมา สิ่งสำคัญคือ ความสัมพันธ์ระหว่างทารกกับบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูอันจะเป็นทางนำไปสู่ความสามารถในการให้รางวัลตนเอง หรือความสามารถควบคุมตนเองเมื่อโตขึ้น ซึ่งเมารอร์อธิบายว่าทารกหรือเด็กจะต้องเรียนรู้จากผู้เลี้ยงดูคน โดยที่การเรียนรู้นี้จะเกิดในสภาพอันเหมาะสมเท่านั้นการเรียนรู้ของเด็กทารกหรือเด็กนี้จะเกิดขึ้นหลายระดับ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ลักษณะมุ่งอนาคต

1.2 การเรียนจากการศึกษากลุ่มประชากรทั้งหมด พบว่านักเรียนมีการส่งการบ้านทันตามเวลาที่ครูกำหนดให้และมีความสนใจในการเรียนไม่ส่งเสียงดังในขณะที่ครูกำลังสอนอยู่มีการส่งการบ้านหรือตรงเวลาตามกำหนด มีความเอาใจใส่ในการเรียนดี แต่อ่อนในด้านความคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาตนเองไม่ได้ ส่วนการเข้าเรียนทันตามเวลาที่ครูสอน แต่บางครั้งนักเรียนบางคนอาจโดนทำโทษหรือบ้านอยู่ไกลจากโรงเรียนและนักเรียนมีการซักถามครูเมื่อเกิดความไม่เข้าใจในบทเรียน มีการปรับปรุงแก้ไขงานให้เรียบร้อยตาม

ที่ครูแนะนำ มีความกระตือรือร้นดีในเรื่องการเรียนดี ซึ่งสอดคล้องกับ กิริติ (2538) กล่าวว่า ผู้ที่กำลังเรียนอยู่ทุกระดับการศึกษา ขณะนี้มีปัญหาที่กล่าวถึงกันอยู่มากเกี่ยวกับช่องว่างระหว่างนักเรียนกับผู้ใหญ่ ซึ่งหมายรวมถึงครู ผู้ปกครอง และนักบริหาร นักเรียนมักจะบ่นว่าผู้ใหญ่ไม่เข้าใจเด็ก และผู้ใหญ่มักจะบ่นว่าเด็กสมัยนี้หัวดีไม่เคารพ เชื่อฟังผู้ใหญ่เหมือนสมัยก่อน วิถีทางแก้ไขจะต้องได้รับความร่วมมือจากทั้งสองฝ่าย จะต้องมีการยึดถือเป็นพื้นฐานอยู่บนเหตุผล มิใช่ว่ามีประกาศิตมาจากทางใดทางหนึ่งเท่านั้น แม้จะรับประกาศิตมาจากทางใดก็ต้องยอมรับอย่างมีเหตุผล

1.3 การรักษากฎระเบียบของโรงเรียนจากการศึกษากลุ่มประชากรทั้งหมด พบว่า ทางโรงเรียนได้มีการอบรมนักเรียนในเรื่องของการแต่งชุดนักเรียนอยู่เสมอ โดยทางโรงเรียนจะทำการอบรมนักเรียนเฉพาะตอนเช้าแถวเคารพธงชาติ และเวลาเที่ยงด้วย นักเรียนแต่งกายเรียบร้อยตลอดทั้งวันที่มาโรงเรียนปกติ อยู่เป็นประจำ แต่จากการสัมภาษณ์ครู พบว่า นักเรียนส่วนน้อยไม่ใส่เสื้อในกางเกงโดยเฉพาะเด็กนักเรียนโต และนักเรียนหญิงมีการไว้ผมยาวแต่ก็ได้นำเอาข้อมารัดผมให้เป็นระเบียบ นักเรียนมาปรึกษาว่าไม่มีเงินตัดผม ครูจัดสรรงบประมาณให้และช่วยเหลือและได้ให้คำปรึกษาและอบรมให้นักเรียนทราบถึงระเบียบการตัดผม และมีการตรวจความสะอาดทั้งชุดนักเรียนและเล็บมือและเล็บเท้าทุกวันและมีการกล่าวตักเตือนเสมอซึ่งสอดคล้องกับ สมบูรณ์ (2542) ได้ศึกษาปัญหาการส่งเสริมวินัยนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนเอกชนสังกัดกองการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า มีทัศนะเกี่ยวกับปัญหาส่งเสริมวินัยนักเรียน 4 ด้าน อยู่ใน

ระดับปานกลาง และมีปัญหาอีก 2 ด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบปัญหาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก ในด้านความประพฤติ คือการส่งเสริมให้นักเรียนไม่สูบบุหรี่หรือสิ่งเสพติดอื่น ๆ และการส่งเสริมให้ดูแลรักษาความสะอาดของโรงเรียน และการส่งเสริมให้นักเรียนทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากครูอย่างจริงจัง และรายข้อที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในการแต่งกาย คือ การส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักปิดน้ำ – ปิดไฟ หลังการใช้ทุกครั้ง ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ คือ การส่งเสริมให้นักเรียนรักษาความสะอาดปราศจากรอยขีดเขียนบนโต๊ะและด้านล่างโทษคือการว่ากล่าวตักเตือนเมื่อนักเรียนไม่รับผิดชอบ

1.4 การรักษาสम्บัติของโรงเรียนจากการศึกษากลุ่มประชากรทั้งหมด พบว่า ทางโรงเรียนได้มีการอบรมนักเรียนในเรื่องของการรักษาสम्บัติของโรงเรียนอยู่ การที่นักเรียนชอบวิ่งบนอาคารเรียนนั้น เพราะนักเรียนไม่คำนึงถึงเสียงดังที่รบกวนผู้อื่น การขีดเขียนโต๊ะ เก้าอี้ ฝาผนังห้องหรืออาคารเรียน มีนักเรียนบางส่วนขีดเขียนโต๊ะเรียนอยู่ แต่ก็มีกรกล่าวตักเตือนนักเรียนอยู่เป็นประจำ การอบรมนักเรียนให้นักเรียนรักษาสम्บัติของโรงเรียน การอบรมให้นักเรียนทราบถึงความสำคัญของการใช้ของส่วนร่วม และวิธีการใช้อยู่เป็นประจำ มีการแนะนำวิธีใช้งานและเก็บอุปกรณ์ต่างๆ แต่ นักเรียนทำไม่ก็ครั้งก็เหมือนเดิม ใช้แล้ววางทิ้งไว้ แต่ก็มีกรตักเตือนนักเรียนอยู่ประจำ กิริติ (2538) ได้แสดงแนวทางที่จะเสริมสร้างความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนเริ่มด้วยการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา กำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียน เพื่อให้ทุกคนได้ร่วม

กันดำเนินการ จะกระทำเพียงคนหนึ่งคนใดหรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดนั้นคงได้ไม่คืบค จากนั้นก็นำเสนอความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับความประพฤติของตัวนักเรียน สร้างข้อตกลงร่วมกัน ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีให้เห็นอยู่เสมอ ให้ความเป็นกันเองเห็นอกเห็นใจ เข้าใจ ดำเนินการแก้ไขปัญหาเป็นรายกรณี จะเป็นการวางรากฐานในการสร้างนิสัยที่ดี ให้เกิดขึ้นในสังคมต่อไป โดยทั่วไปครูทุกคนต้องการให้เด็กมีความซื่อสัตย์ ให้เด็กรู้จักควบคุมตนเองได้ โดยไม่ต้องให้ผู้ใหญ่ควบคุมดูแลตลอดเวลา เทคนิคในการสร้างวินัยที่มีประสิทธิผลมากที่สุดคือ ใช้แล้วสามารถเสริมความยอมรับนับถือตนเองของเด็กด้วย การสร้างวินัยส่วนหนึ่งคือการดำเนินการทันทีที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมเกิดขึ้น ให้เด็กรู้ถึงผลที่เกิดจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเขา การฝึกวินัยให้ได้ผลต้องมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง มีความสม่ำเสมอในวิธีปฏิบัติและปฏิบัติได้กับทุกคน ความก้าวหน้าในการฝึกวินัยให้แก่เด็กอย่างมีประสิทธิภาพ จะเป็นไปอย่างไร ต้องการเวลาที่เด็กจะใช้ในการควบคุมตนเอง สูตรสำเร็จสำหรับการสร้างวินัยแบบตายตัวไม่มี มีแต่การรู้จักเลือกเทคนิคต่างๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน เวลา สถานที่ และบุคลิกภาพของครูเองด้วย พฤติกรรมเดียวกัน เทคนิควิธีใช้ ครูคนหนึ่งอาจใช้ได้สำเร็จ ครูอีกคนหนึ่งนำวิธีการเดียวกันไปใช้อาจจะไม่สำเร็จก็ได้ เพราะความถนัดเฉพาะตน ความสามารถในการแก้ปัญหา การตัดสินใจของแต่ละคนอาจแตกต่างกัน เด็กมีความแตกต่างกัน ครูมีความแตกต่างกัน ผู้ปกครองมีความแตกต่างกัน สังคมแต่ละชนชาติมีความแตกต่างกัน สูตรสำเร็จในการสร้างวินัยได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นสากลไม่มี ครูที่ตั้งใจทำงานอุทิศตน เพื่อคุณภาพของเด็กโดยแท้เท่านั้น

ที่จะตั้งใจจริงจังกศึกษหาเทคนิค วิธีการที่ดีไปใช้ให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนและของเด็ก และใช้ได้อย่างถูกวิธีโดยเด็กมีความสุข ครูมีความสุข สังคมมีความสุข นำไปสู่ความสำเร็จในการสร้างเด็กให้มีวินัย และมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนต่อไป

2. แนวทางการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกแย้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี จากความร่วมมือของกลุ่มประชากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดได้ร่วมกันแสวงหาแนวทางในการพัฒนาและการได้มาซึ่งแนวทางพัฒนา และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ ในการพัฒนานั้นผ่านกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ในขั้นตอนนี้จึงให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมมากที่สุด กรอบการวิจัยทั้ง 4 ด้าน มีมติจากที่ประชุมเหลือกรอบวิจัยเพียง 2 ด้าน โดยจะอธิบายตามกรอบการวิจัย ดังนี้

2.1 การรักษาความสะอาดโรงเรียน แนวทางการพัฒนา คือ จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมเรื่อง การทำความสะอาดห้องเรียน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 คาบ และเรื่องหลักวิธีการของการทำความสะอาดบริเวณของโรงเรียน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 คาบ สัปดาห์ละ 2 คาบ เป็นเวลา 2 สัปดาห์ มีการมอบรางวัลและประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่มีการทำ ความสะอาดห้องเรียน ชื่อว่า ห้องเรียนสะอาดดีเยี่ยม โครงการรณรงค์เพื่อกระตุ้นและสร้างเจตคติที่ดีต่อการทำความสะอาด โดยครูทุกคนแบ่งเวรกัน รณรงค์หน้าเสาธงเป็นประจำทุกวันทำและคิดแผนป้ายรณรงค์เกี่ยวกับการรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับ อดิศักดิ์ (2535) ได้เสนอแนะแนวการแก้ไขและเสริมสร้างลักษณะนิสัยให้มีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์

สร้างสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเด็ก ให้เด็กสามารถ คูดซึมค่านิยมที่ต้องการปลูกฝังเอง โดยอาศัยผู้ใหญ่ไม่ต้องเสียเวลาพร่ำสอนจนเกินไป เช่น ถ้าอยากให้เด็กเป็นคนสะอาด ก็ต้องเพียรพยายามให้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่สะอาดเป็นเวลานานสัก 6 – 12 ปี เด็กก็จะเข้าใจความสะอาดและพัฒนานิสัยรักความสะอาดขึ้นในตัวอย่างแน่นแฟ้น ถ้าต้องการให้เด็กมีความซื่อสัตย์ ผู้ใหญ่ก็ต้องมีความซื่อสัตย์ คิดอย่างไร สอนอย่างไร ก็ประพฤติอย่างนั้น เมื่อเด็กได้เห็นตัวอย่างเช่นนี้นานๆ เข้าก็จะยอมรับ คูดซึมค่านิยมคือ ความมีสติจะได้โดยไม่สับสน หรือขัดแย้ง เสนอปัญหาให้คิดเมื่อเด็กเห็นปัญหาของคนอื่นหรือสังคมที่ตนเป็นส่วนหนึ่งหลายๆ ก็ จะนำไปเปรียบเทียบกับประสบการณ์ของตนเอง ทำให้เกิดความสำนึกมากขึ้นและจะเปลี่ยนแปลง ค่านิยม และพฤติกรรมของตนเองโดยไม่รู้ตัว

2.2 การรักษาสมบัติของโรงเรียนแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาด้านความรู้และความเข้าใจ รักษาสมบัติของโรงเรียนโดย การจัดการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง การเก็บของใช้ส่วนรวมไว้เป็นที่ ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 คาบ สัปดาห์ละ 2 คาบ เป็นเวลา 1 สัปดาห์ รวมไปถึง การสร้างแรงจูงใจและสนับสนุนให้นักเรียนอยาก ที่รักษาสมบัติของโรงเรียน เช่น การรณรงค์เพื่อ กระตุ้นและสร้างจิตสำนึกเจตคติที่ดี หน้าเสาธง เป็นประจำทุกวันและการกำหนดกิจกรรมพัฒนา ในด้านการรักษาสมบัติของโรงเรียน รวมไปถึง การสร้างแรงกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเก็บ ของใช้ส่วนรวมไว้ในที่จัดเก็บให้เรียบร้อย กรม วิชาการ (2544) กล่าวว่า การจะให้เด็กนักเรียน ต้องปรับเนื้อหาสาระให้เหมาะสมแก่วัยและวุฒิ ภาวะของเด็ก เราสามารถสอนการสร้างลักษณะ นิสัยต่างๆแก่เด็กได้ ทั้งนี้เราต้องคำนึงระดับความ

เจริญเติบโตทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม การปลูกฝังคุณธรรมและสร้างเสริมลักษณะนิสัยแก่เด็กแตกต่างไปจากการสอน โดยจะเน้นวิธีการปฏิบัติจริง ทำให้เกิดเป็นนิสัยต่อไป

3. ผลการพัฒนาการพัฒนาคำซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียน ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ตำบลโคกเข้ อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี โดยจะอธิบายตามกรอบการวิจัย ดังนี้

3.1 การรักษาความสะอาดโรงเรียน ผลของการพัฒนา คือ ด้านความรู้การรักษาความสะอาดโรงเรียน โดยกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง การทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน นักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ตอบแบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับ การทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน ได้ทั้งหมด แสดงว่ามีความรู้เรื่อง การทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน เป็นอย่างดี ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และนักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 มีผลการประเมินพฤติกรรมอยู่ในระดับดีทุกกิจกรรม มีการเดินตรวจตราบริเวณโรงเรียนจากครู สอดคล้องกับผล การศึกษาวิจัยของไพฑูริย์ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอฮอด จังหวัด เชียงใหม่ จำนวน 168 คน โดยใช้หลักการบริหาร 4 ด้าน คือ การวางแผน ด้านกระตุ้นและจูงใจ ด้าน การประสานงาน และด้านการประเมินผล พบว่า ด้านการวางแผน ครูผู้สอนกำหนดเป้าหมายในการส่งเสริมทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมรองรับที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ โดยจะส่งเสริม

สถานการณ์และโอกาสและคำนึงถึงพฤติกรรมที่แสดงออกมาในปัจจุบันของนักเรียนเป็นหลัก ด้านการกระตุ้นและจูงใจ ครูผู้สอนให้ความสำคัญในการรักษาความสะอาดของสถานศึกษา การมอบเกียรติบัตรและรางวัลให้กับนักเรียนที่มีมารยาทดีงาม การทำโทษนักเรียนที่ทำผิดตามระเบียบวินัย โดยการว่ากล่าว ตักเตือนและอบรมสั่งสอนให้เด็กผู้ผิดรู้ชอบ ประพฤติปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน นอกจากนี้ ยังกระตุ้นและสนับสนุนให้ผู้ปกครองมีการอบรมถ่ายทอดความมีวินัยที่พึงประสงค์แก่สมาชิกผู้เยาว์ในครอบครัว โดยมีการประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบถึงความสำคัญของการมีวินัยด้านการประสานงาน มีการประสานงานกับผู้ร่วมงาน และผู้ปกครองนักเรียนตลอดจนฝ่ายปกครองในโรงเรียน เพื่อรับทราบปัญหาและการดำเนินการส่งเสริมวินัยในตนเองอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง พบว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายมากขึ้น

3.2 การรักษาสมบัติของโรงเรียน ผลของการพัฒนา คือ ด้านความรู้การรักษาสมบัติของโรงเรียน โดยกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มเติม เรื่อง การเก็บของใช้ส่วนร่วมไว้ในสถานที่จัดเก็บให้เรียบร้อย นักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ตอบแบบทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับ การเก็บของใช้ส่วนร่วมไว้ในสถานที่จัดเก็บให้เรียบร้อย ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และนักเรียนมากกว่าร้อยละ 80 มีผลการประเมินพฤติกรรมอยู่ในระดับดีทุกกิจกรรม รวมไปถึงพฤติกรรมในการใช้ของส่วนร่วมของนักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี ไม่ว่าจะเป็นในการนำสิ่งของไปใช้แล้วนำมาเก็บที่จัดเก็บเรียบร้อย สอดคล้องกับ สิทธิ (2541) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ผลการศึกษพบว่า ด้านการแบ่งทรัพยากร ส่วนใหญ่มีการแบ่งให้บุคลากรผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ด้านการกระตุ้นและจูงใจผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมยกย่อง ชมเชยนักเรียนที่ประพฤติดีคืออย่างป็นรูปธรรมและส่งเสริมวินัยนักเรียนให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้นไป สอดคล้องกับ สมบูรณ์ (2542) ได้ศึกษาปัญหาการส่งเสริมวินัยนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนเอกชนสังกัดกองการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ด้านความประพฤติ ด้านความรับผิดชอบปัญหาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก ในด้านความประพฤติ คือการส่งเสริมให้นักเรียนไม่สูบบุหรี่หรือสิ่งเสพติดอื่น ๆ และการส่งเสริมให้ดูแลรักษาความสะอาดของโรงเรียน และการส่งเสริมให้นักเรียนทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากครูอย่างจริงจัง และรายชื่อที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในการแต่งกาย คือ การส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักปิดน้ำ – ปิดไฟ หลังการใช้ทุกครั้ง ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ คือ การส่งเสริมให้นักเรียนรักษาความสะอาดปราศจากรอยขีดเขียนบนโต๊ะ และด้านการลงโทษ คือ การว่ากล่าวตักเตือนเมื่อนักเรียนไม่รับผิดชอบหรือทำงานอื่น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ลักษณะ คือ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยและพัฒนาครั้งต่อไป ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัย

ไปใช้การวิจัยและพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นต้นแบบพัฒนาในประชากรที่มีบริบทคล้ายกันปรับใช้ตามความเหมาะสม เช่น การทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนและการรักษาสมบัติของโรงเรียน การให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำงานร่วมกันและนำไปปฏิบัติได้จริง และควรมีการประเมินพฤติกรรมของนักเรียนควบคู่กันไปด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยและพัฒนาครั้งต่อไปการวิจัยและพัฒนาความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ในโรงเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนวัดหนองผักชี ครั้งนี้ กลุ่มประชากรเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษา และมีจำนวนไม่มาก ระยะเวลาในการพัฒนาที่ไม่มาก ถ้าหากมีการวิจัยพัฒนาในครั้งต่อไปประชากรที่จะศึกษาการพัฒนาโดยทำทั้งโรงเรียนทั้งช่วงชั้น 1 และ 2 หรืออาจทำใน 2 ด้าน คือ 1. การเรียน และ 2. การรักษากฎระเบียบของโรงเรียนที่ยังไม่ได้นำมาพัฒนาด้วย

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. **การจัดสาระการเรียนรู้พระพุทธศาสนา**. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, กรุงเทพฯ.
- กรมวิชาการ. 2544. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ. 2545. **หลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กิริติ บุญเจือ. 2538. **จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน**, (พิมพ์ครั้งที่ 7). โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, กรุงเทพฯ.

ไพฑูรย์ การเพียร. 2544. บทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอหาด จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้า ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.

ศูนย์พัฒนาหลักสูตร. 2544. คู่มือการจัด กระบวนการเรียนรู้หน้าที่พลเมือง-ศีลธรรม ระดับประถมศึกษา. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, กรุงเทพฯ.

สมบูรณ์ สิงห์คำป้อง. 2542. ศึกษาปัญหาการส่งเสริมวินัยนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร

และครูใน โรงเรียนเอกชน สังกัดกองการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย. การศึกษาค้นคว้า ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สิทธิติ คำวรรณ. 2541. บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.